

ČTYŘLÍSTEK
- centrum pro osoby
se zdravotním postižením Ostrava,
příspěvková organizace

Zpráva
o hodnocení činnosti a hospodaření organizace
za rok 2008

V Ostravě dne 12. 3. 2009

Ing. Tamara Šeligová
ředitelka organizace

Obsah:	Strana
I. Úvod	1 - 2
II. Tabulky	3 - 14
1. Základní ukazatele	3 - 4
2. Náklady	3, 5
3. Výnosy (bez účtu č. 691)	6 - 7
4. Příspěvky a dotace na provoz (účet č. 691)	8 - 9
5. Investice	10
6. Zkrácená rozvaha	11
7. Hospodaření s fondy	12
8. Rozbor mezd	13
9. Vybrané ukazatele	14
III. Komentář	15 - 35
1. Plnění úkolů z rozboru hospodaření za rok 2007	15
2. Zhodnocení hospodaření za rok 2008	15 - 22
2.1. Základní ukazatele	15 - 16
2.2. Náklady	16 - 17
2.3. Výnosy (bez účtu č. 691)	17
2.4. Příspěvky a dotace na provoz (účet č. 691)	17 - 18
2.5. Investice	18 - 19
2.6. Zkrácená rozvaha	19 - 20
2.7. Hospodaření s fondy	21
2.8. Rozbor zaměstnanců a mezd	21 - 22
2.9. Vyhodnocení usměrňování prostředků na platy v roce 2008	22
2.10. Návrh na rozdělení výsledku hospodaření za rok 2008	22
3. Zhodnocení činnosti za rok 2008	23 - 32
3.1. Registrace sociálních služeb	23
3.2. Zavádění standardů kvality sociálních služeb	23 - 24
3.3. Vybrané ukazatele	24
3.4. Žádosti o poskytování sociální služby	24 - 25
3.5. Zdravotní péče	25 - 26
3.6. Personální zajištění služby a profesní rozvoj zaměstnanců	27 - 30
3.7. Informovanost o službě a spolupráce s jinými subjekty	30 - 32
4. Kontroly, stížnosti a podněty	33 - 35
4.1. Externí kontroly	33 - 34
4.2. Vnitřní kontroly	34 - 35
4.3. Stížnosti a podněty	35

Přílohy:

- Účetní závěrka sestavená k rozvahovému dni 31. 12. 2008 včetně příloh
- Závěrečný zápis ÚIK organizace z projednávání výsledků inventarizace majetku a závazků k 31. 12. 2008
- Zhodnocení plnění Plánu činnosti organizace za rok 2008 včetně vyjádření odboru sociálních věcí a zdravotnictví

Název organizace: Čtyřlístek – centrum pro osoby se zdravotním postižením Ostrava, příspěvková organizace

Sídlo organizace: Hladnovská 751/119, Ostrava-Muglinov, PSČ 712 00

IČ: 70631808

Právní forma: příspěvková organizace

Statutární orgán: ředitelka organizace

Zřizovatel: Statutární město Ostrava, IČ 00845451, Prokešovo nám. 8,
729 30 Ostrava, okres Ostrava-město

Datum zřízení: Ke dni 1. 1. 2001 dle usnesení zastupitelstva města (dále jen „UZM“) č. 617/14 ze dne 27. 9. 2000 o zřízení příspěvkové organizace Ústav sociální péče pro mentálně postižené Hladnovská 751, Ostrava-Muglinov.

- nová zřizovací listina organizace s účinností od 1. 1. 2006 (UZM č. 2065/32 ze dne 30. 11. 2005),
- dodatek č. 1 - nové přílohy č. 1 a č. 2 majetku svěřeného organizaci ke dni 31. 12. 2005 (UZM č. 2239/36 ze dne 29. 3. 2006),
- dodatek č. 2 - nové přílohy č. 1a a č. 2a majetku svěřeného organizaci ke dni 12. 7. 2006 (UZM č. 2383/39 ze dne 28. 6. 2006),
- dodatek č. 3 – změna názvu na „Čtyřlístek – centrum pro osoby se zdravotním postižením Ostrava, příspěvková organizace“ a změna ve vymezení hlavního účelu zřízení a předmětu činnosti s účinností od 1. 1. 2007 (UZM č. 2511/41 ze dne 4. 10. 2006),
- dodatek č. 4 – nové přílohy č. 1 a 2 nemovitého a movitého majetku svěřeného organizaci k 31. 12. 2006 (UZM č. 198/6 ze dne 28. 3. 2007),
- dodatek č. 5 - změna ve vymezení hlavního účelu zřízení a předmětu činnosti (UZM č. 332/8 ze dne 30. 5. 2007),
- dodatek č. 6 - úprava předmětu činnosti poskytování sociálních služeb a vymezení majetkových práv a povinností při hospodaření s majetkem (UZM č. 615/12 ze dne 21. 11. 2007),
- dodatek č. 7 - nové přílohy č. 1 a 2 nemovitého a movitého majetku svěřeného organizaci k 31. 12. 2007 (UZM č. 896/16 ze dne 26. 3. 2008).

Hlavní účel zřízení: 1. Poskytování sociálních služeb osobám se zdravotním postižením v rozsahu a za podmínek, stanovených platnými právními předpisy.

2. Dodávka tepla a TUV do objektu na Hladnovské ul. 757/119a v Ostravě – Muglinově a dodávka tepla a vody do objektu v ulici Na Liščině 12A/689 V Ostravě – Hrušově.

3. Závodní stravování.

4. Provoz Ozdravného centra ve Frýdlantu nad Ostravicí, Pstružovská ev. č. 164 pro uživatele poskytovaných sociálních služeb.

Předmět činnosti: Předmět činnosti odpovídající hlavnímu účelu dle bodu 1. je poskytování

pobytových, ambulantních a terénních sociálních služeb a plnění základních činností v rozsahu a za podmínek stanovených platnými právními předpisy osobám se zdravotním postižením mentálním i kombinovaným od tří let věku:

v domovech pro osoby se zdravotním postižením v zařízeních organizace

- Domov na Liščině, Na Liščině 342/10, Ostrava - Hrušov,
- Domov Barevný svět, Hladnovská 751/119, Ostrava - Muglinov,
- Domov Beruška, Jandova 3023/4, Ostrava – Zábřeh,

v týdenním stacionáři:

- Stacionář Třebovice, 5. května 5376/1, Ostrava – Třebovice,

v denních stacionářích:

- Centrum pracovní výchovy, Thomayerova 1338/11, Ostrava-Vítkovice,
- Stacionář Třebovice, 5. května 5376/1, Ostrava – Třebovice,

v sociálně terapeutických dílnách:

- Centrum pracovní činnosti, Holveckova 611/38b, Ostrava – Kunčičky,
- a podpora samostatného bydlení občanům v bytech v Hladnovské ul. 757/119a v Ostravě - Muglinově.

Doplňková činnost:

Služby a výroba výrobků v rámci pracovní terapie, masérské, rekondiční a regenerační služby, silniční motorová doprava osobní, pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí, včetně lektorské činnosti.

Sociální služby dle ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, jsou poskytovány v zařízeních organizace a terénní formou a byly začleněny do paragrafů rozpočtové skladby:

§ 4351 – podpora samostatného bydlení (§ 43 zákona, byty v Hladnovské ul. 757/119a),

§ 4355 – týdenní stacionáře (§ 47 zákona, Stacionář Třebovice),

§ 4356 – denní stacionáře (§ 46 zákona, Centrum pracovní výchovy a Stacionář Třebovice),

§ 4357 – domovy (§ 48 zákona, Domov na Liščině, Domov Barevný svět, Domov Beruška),

§ 4359 – ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče (Ozdravné centrum),

§ 4377 – sociálně terapeutické dílny (§ 67 zákona, Centrum pracovní činnosti).

1. Základní ukazatele

v tis. Kč

Ukazatele	Plán 2008 včetně úprav	Skutečnost k 31.12.2008			% plnění	Porovnání	
		hlavní činnost	hospodářská činnost	celkem		skutečnost 2007 celkem	index 2008/2007
Náklady celkem	146672	146622	1	146623	100,0	139390	1,05
Výnosy celkem bez účtu 691	49985	50762	2	50764	101,6	41877	1,21
Ztráta(-), zisk	-96687	-95860	1	-95859	99,1	-97513	0,98
Příspěvky a dotace (účet č. 691)	96687	96761	0	96761	100,1	97586	0,99
Zlepšený (zhoršený) VH	0	901	1	902	x	73	12,36

2. Náklady

v tis. Kč

Číslo účtu	Nákladové položky	Plán 2008 včetně úprav	Skutečnost k 31.12.2008			% plnění	Porovnání	
			hlavní činnost	hospodářská činnost	celkem		skutečnost 2007 celkem	index 2008/2007
50	Spotřebované nákupy	23369	22976	0	22976	98,3	21124	1,09
501	spotřeba materiálu	13746	13539	0	13539	98,5	12999	1,04
502	spotřeba energie	9623	9437	0	9437	98,1	8125	1,16
51	Služby	22283	22206	0	22206	99,7	17897	1,24
511	opravy a udržování	12079	12072	0	12072	99,9	8621	1,40
512	cestovné	469	453	0	453	96,6	410	1,10
513	náklady na reprezentaci	0	0	0	0	x	15	0,00
518	ostatní služby	9735	9681	0	9681	99,4	8851	1,09
52	Osobní náklady	92076	92074	1	92075	100,0	91767	1,00
521	mzdové náklady	67172	67147	1	67148	100,0	66931	1,00
	v tom: OON	204	177	0	177	86,8	214	0,83
53	Daně a poplatky	11	4	0	4	36,4	11	0,36
54	Ostatní náklady	2538	2873	0	2873	113,2	2121	1,35
55	Odpisy, prodaný majetek	6395	6489	0	6489	101,5	6470	1,00
551	odpisy	6395	6489	0	6489	101,5	6470	1,00
59	Daň z příjmů	0	0	0	0	x	0	x
	Náklady celkem	146672	146622	1	146623	100,0	139390	1,05

3. Výnosy (bez účtu č. 691)

v tis. Kč

Číslo účtu	Výnosové položky	Plán 2008 včetně úprav	Skutečnost k 31.12.2008			% plnění	Porovnání	
			hlavní činnost	hospodářská činnost	celkem		skutečnost 2007 celkem	index 2008/2007
60	Tržby za vlastní výkony a za zboží	45538	45814	13	45827	100,63	34621	1,32
601	tržby za vlastní výrobky	975	985	12	997	102,26	1016	0,98
602	tržby z prodeje služeb	44563	44829	1	44830	100,60	33605	1,33
	-strava a pobyt	16158	16245	0	16245	100,54	13775	1,18
	-příjmy za péči	25092	25162	0	25162	100,28	17805	1,41
	-příjmy od zdrav.pojišťoven	2121	2176	0	2176	102,59	829	2,62
	-ostatní	1192	1246	1	1247	104,61	1196	1,04
604	tržby za prodané zboží	0	0	0	0	x	0	x
64	Ostatní výnosy	4447	4948	0	4948	111,27	7278	0,68
641,2	pokuty, penále	0	0	0	0	x	0	x
648	zúčtování fondů	795	792	0	792	99,62	531	1,49
649	jiné ostatní výnosy	3637	4138	0	4138	x	6732	0,61
65	Tržby z prodeje majetku, rezervy a opravné položky	0	0	0	0	x	0	x
6x	Jiné výnosy	0	0	-11	-11	x	-22	0,50
	Výnosy celkem	49985	50762	2	50764	101,56	41877	1,21

4. Příspěvky a dotace na provoz (účet č. 691)

v Kč

Příspěvky a dotace na provoz	Plán 2008 včetně úprav	Skutečnost k 31.12.2008			Porovnání	
		přijato	čerpáno	rozdíl	skutečnost 2007	index 2008/2007
A) neinvestiční příspěvek od zřizovatele:	72434000	72432214	72508245	-76031	73412903	0,99
- provoz	61276000	61276000	61276000	0	69872000	0,88
- účelový	8303000	8301214	8301214	0	3440903	2,41
- odpisy	2775000	2775000	2851031	-76031	0	x
- granty	80000	80000	80000	0	100000	0,80
celkem A) =upravený závazný ukazatel	72434000	72432214	72508245	-76031	73412903	0,99
B)						
neinvestiční dotace MPSV	23964900	23964900	23964900	0	24170000	0,99
dotace Moravskoslezského kraje	288000	288000	288000	0	0	x
příspěvek z EFPRR-Euroregion Silesia	0	0	0	0	3534	0,00
celkem B)	24252900	24252900	24252900	0	24173534	1,00
Celkem A) + B)	96686900	96685114	96761145	-76031	97586437	0,99

5. Investice

v Kč

Pořízené investice z dotace	Plán 2008 včetně úprav	Skutečnost k 31.12.2008		rozdíl	Porovnání	
		přijaté prostředky	proinvestováno		skutečnost 2007	index 2008/2007
od zřizovatele celkem	4868000	4867776	2489776	2378000	2526081	1,93
- rekonstrukce topného systému	490000	489776	489776	0	x	x
- přístavba výtahu	2000000	2000000	2000000	0	x	x
- rekonstrukce sociálního zařízení a úpravna vody	2378000	2378000	0	2378000	x	x
ze státního rozpočtu	0	0	0	0	0	x
upravený závazný ukazatel	4868000	4867776	2489776	2378000	2526081	1,93
celkem	4868000	4867776	2489776	2378000	2526081	1,93

v Kč

Pořízené investice z ostatních zdrojů investičního fondu	Plán 2008 včetně úprav	Skutečnost k 31.12.2008	Skutečnost k 31.12.2007	index 2008/2007
- mycí stroj	85000	85514		
- rekonstrukce soc.zařízení	260000	258652		
- informační tabule	42000	41317		
- trávni traktor	75000	74519		
- třítroubá pec	100000	99318		
- mrazicí skříň	56000	55930		
- elektrický sporák	80000	79254		
- elektrický kotel varný	110000	110670		
- sprchový vozík s mixází	300000	295792		
- osobní vůz	510000	507927		
- zhodnocení serveru	200000	197837		
- antény vč.rozvodů	200000	196808		
- pokoj pro klienty	115000	112905		
- přičky a žaluzie	90000	85548		
- kuchyňská linka	29000	28667		
- koutek pro klienty	22000	21996		
- výtah	420000	419016		
- energetický audit	95000	95200		
- projekty k investicím	150000	145775		
celkem	2939000	2912645	231504	12,58
- z odpisů a zůstatku inv.fondu	2880000	2853645	22706	125,68
- z peněžních darů	59000	59000	208798	0,28

6. Zkrácená rozvaha

v tis. Kč

Aktiva	Řádek rozvahy	Stav k 1.1.2008	+ přírůstek	- úbytek	Stav k 31.12.2008
Dlouhodobý nehmotný majetek	9	309	32		341
z toho vlastní		9	24		33
Oprávky k dl.nehmotnému majetku	15	-309	-32		-341
Dlouhodobý hmotný majetek	26	253189	7482	-1368	259303
z toho vlastní		2002	56	-27	2031
Oprávky k dlouh.hmotnému majetku	33	-86360	-8568	1368	-93560
Zásoby celkem	51	1385		-32	1353
Pohledávky celkem	75	3785	401		4186
v tom: - účet 346	67	0			0
- účet 348	68	0	76		76
Finanční majetek celkem	89	12271	1201		13472
Ostatní		65	41		106
Aktiva celkem	125	184335	557	-32	184860

v tis. Kč

Pasiva	Řádek rozvahy	Stav k 31.12.2008
Majetkové fondy celkem	131	166713
Finanční a peněžní fondy celkem	138	4123
Výsledek hospodaření	158	902
Rezervy, dlouhodobé závazky	160,166	0
Krátkodobé závazky celkem	189	10515
v tom: - účet 347	185	0
- účet 349	186	0
Bankovní úvěry a půjčky	196	0
Ostatní		2607
Pasiva celkem	202	184860

7. Hospodaření s fondy

v tis. Kč

	Fond odměn	FKSP	Fond rezervní	Investiční fond
Zůstatek k 1.1.2008	476	355	715	460
Zdroje celkem	58	1339	467	11416
v tom: ze zlepšeného výsledku hospodaření	58		15	
z darů			452	59
z dotací				4868
2% příděl z hrubých mezd		1339		
ostatní				
z odpisů				6489
z jiných fondů				
Použití celkem	0	1331	792	9040
v tom: k provozním účelům			792	
na dary		96		
do jiných fondů				
na investice				5402
odvod zřizovateli				
ostatní		1235		3638
Zůstatek k 31.12.2008	534	363	390	2836

8. Rozbor mezd

8a) Ukazatel počtu zaměstnanců

Počet zaměstnanců	Plánovaný	Skutečný	
		evidenční	průměrný evidenční přepočtený
k 31.12.2007	359	362	354
k 31.12.2008	359	352	358

8b) Ukazatel průměrné mzdy

v tis. Kč

Členění mezd	Plán 2008	Skutečnost k 31.12.2008	% plnění
mzdy zaměstnanců	66968	66971	100,0
v tom z Úřadu práce	0	0	x
z Fondu odměn	0	0	x
mzdy zaměstnanců celkem	66968	66971	100,0
OON	204	177	86,8
Celkem - účet 521	67172	67148	100,0

Kategorie zaměstnanců	Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	Celkové mzdy v tis. Kč	Průměrná mzda v Kč	
			rok 2007	rok 2008
lékaři	0,4	185	37238	38625
zdravotníci	45,4	11703	21573	21481
pracovníci sociální péče	161	26132	13623	13526
sociální pracovníci	9,9	1924	14930	16199
dělníci	76,9	11205	12201	12142
zaměstnanci správy	35,1	9271	24463	22011
psychologové	0,7	243	19608	28905
vychovatelé	28,7	6309	17229	18319
Celkem	358,1	66972	15710	15585

9. Vybrané ukazatele

ukazatele	k 31. 12 .2008								
	celkem	dle registrované služby							
		§ 43	§ 46		§ 47	§ 48			§ 67
			CPV	ST	ST	DL	DBS	DB	CPČ
kapacita zařízení	427	22	40	42	25	76	152	30	40
počet uživatelů	424	22	39	41	25	77	152	29	39
obložnost v %	x	x	99	99	100	100	100	97	99
počet uživatelů podle pohlaví celkem	424	22	39	41	25	77	152	29	39
z toho: muži	231	6	24	26	15	59	59	19	23
ženy	193	16	15	15	10	18	93	10	16
průměrný věk uživatelů	31,8	38,6	25,6	23,6	22,6	52,4	28,8	10,7	37,8
uživatelé podle stupně PNP st. I.	77	14	5	5	0	26	10	1	16
st. II.	126	5	14	5	12	42	28	3	17
st. III.	90	0	18	24	5	3	36	2	2
st. IV.	119	0	1	6	8	5	76	23	0
upoutaní na lůžko	62	0	0	0	2	1	45	14	0
mobilní s pomocí druhé osoby popř.pomůcky	29	0	4	5	1	11	4	4	0
se zrakovým postižením	86	16	1	2	1	0	61	5	0
se sluchovým postižením	13	3	2	0	1	2	4	1	0
s demencí	3	0	0	0	0	3	0	0	0
s psychiatrickou diagnózou	15	0	0	0	0	7	8	0	0
s poruchou intelektu	397	0	39	41	25	72	152	29	39
průměrný měsíční výdaj na lůžko (z nákladů bez odpisů a účel. neinvestičních příspěvků) v tis.Kč	25,359	3,643	8,545	7,217	22,388	24,203	41,743	33,675	8,726

§ 43 - podpora samostatného bydlení:

v bytech na Hladnovské 757/119a v Ostravě-Muglinově

§ 46 - denní stacionáře:

CPV - Centrum pracovní výchovy, ST - Stacionář Třebovice

§ 47 - týdenní stacionáře:

ST - Stacionář Třebovice

§ 48 - domovy pro osoby se zdravotním postižením:

DL - Domov na Liščině, DBS - Domov Barevný svět, DB - Domov

Beruška

§ 67 - sociálně terapeutické dílny:

CPČ - Centrum pracovní činnosti

1. Plnění úkolů z rozboru hospodaření za rok 2007

V rámci hodnocení činnosti a hospodaření za rok 2007 hodnotící komise neshledala závažné nedostatky a nestanovila žádná nápravná opatření.

Zlepšený výsledek hospodaření za rok 2007 ve výši 73 319,01 Kč, včetně jeho přidělení do peněžních fondů organizace, byl schválen UZM č. 1130/19 ze dne 25. 6. 2008, do fondu odměn bylo přiděleno 58 000 Kč a do rezervního fondu 15 319,01 Kč.

Doporučením hodnotící komise samosprávným orgánům města bylo organizaci schváleno poskytnutí investiční dotace ve výši 2 490 tis. Kč (UZM č. 1113/18 ze dne 28. 5. 2008).

2. Zhodnocení hospodaření za rok 2008

2.1. Základní ukazatele - tabulka č. 1

Celkové náklady byly čerpány ve výši 146 623 tis. Kč, tj. téměř na 100 % jejich plánované výše 146 672 tis. Kč, oproti stejnému období roku 2007 vzrostly o 7 233 tis. Kč, tj. o 5 %, a podrobněji jsou rozebrány v bodu 2.2. Náklady.

Celkové výnosy bez příspěvků a dotací dosáhly 50 764 tis. Kč, tj. 101,6 % jejich plánované výše 49 985 tis. Kč, oproti skutečnosti roku 2007 byly vyšší o 8 887 tis. Kč, tj. o 21 %, a jsou komentovány v bodu 2.3. Výnosy (bez účtu 691).

Celková výše příspěvků a dotací na provoz byla schválena ve výši 96 687 tis. Kč a čerpání je komentováno v bodu 2.4. Příspěvky a dotace na provoz (účet 691).

Neinvestiční příspěvek od zřizovatele na rok 2008 byl organizaci schválen UZM č. 686/13 ze dne 12. 12. 2007 v celkové výši 80 836 tis. Kč, z toho provozní ve výši 70 541 tis. Kč, na odpisy ve výši 6 395 tis. Kč a účelový na výměnu oken ve výši 3 900 tis. Kč.

Grantem ve výši 50 tis. Kč z rozpočtu zřizovatele v oblasti kultury na realizaci projektu Všechny barvy duhy II byl příspěvek upraven na 80 886 tis. Kč (UZM č. 869/15 ze dne 27. 2. 2008).

Na základě výsledků grantového řízení zřizovatele v oblasti handicapovaných dětí a mládeže na rok 2008 byl neinvestiční příspěvek navýšen o 115 tis. Kč (UZM č. 941/17 ze dne 30. 4. 2008) na dvě akce, 30 tis. Kč bylo určeno na uspořádání Vánočního turnaje 2008 ve stolním tenisu pro sportovce s mentálním handicapem a 85 tis. Kč na pořádání Národního turnaje ve sjednocené kopané pro sportovce s mentálním postižením – Ostrava 2008. Pořádání druhé akce jsme se z provozních důvodů vzdali, grant byl snížen o 85 tis. Kč (UZM č. 1105/18 ze dne 28. 5. 2008) a neinvestiční příspěvek upraven na celkovou výši 80 916 tis. Kč.

Účelový příspěvek na nákup vzdělávacích programů pro uživatele služeb ve výši 8 tis. Kč (UZM č. 1132/19 ze dne 25. 6. 2008) zvýšil neinvestiční příspěvek na 80 924 tis. Kč.

Příspěvek na provoz byl snížen na základě přiznané státní dotace na rok 2008 a plnění výnosů za rok 2007 o 242 tis. Kč (UZM č. 1255/20 z 24. 9. 2008) na 80 682 tis. Kč.

Ve prospěch investičních potřeb organizace byl neinvestiční příspěvek snížen o 2 378 tis. Kč (UZM č. 1603/22 ze dne 26. 11. 2008) a dále snížen o 2 250 tis. Kč na základě očekávaného vyššího plnění výnosů (UZM č. 1601/22 ze dne 26. 11. 2008) na 76 054 tis. Kč.

V závěru roku byl snížen příspěvek na odpisy o 3 620 tis. Kč na 2 775 tis. Kč (UZM č. 1626/23 ze dne 17. 12. 2008), po této poslední úpravě byl neinvestiční příspěvek zřizovatele stanoven ve výši 72 434 tis. Kč.

Neinvestiční dotace z Moravskoslezského kraje ve výši 288 tis. Kč na spolufinancování výměny 20 ks polohovacích postelí uživatelů.

Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu z MPSV ČR na spolufinancování poskytování sociálních služeb byla organizaci schválena ve výši 23 964 900 Kč.

Odvod z odpisů byl organizaci stanoven ve výši 3 620 tis. Kč (UZM č. 686/13 ze dne 12. 12. 2007), snížením o 3 620 tis. Kč (UZM č. 1626/23 ze dne 17.12.2008) byl zrušen.

Zlepšený výsledek hospodaření k 31. 12. 2008 dosáhl výše 902 tis. Kč (v hlavní činnosti 901 tis. Kč a v hospodářské činnosti 1 tis. Kč) a podílely se na něm nejvíce domovy pro osoby se zdravotním postižením (§ 4357) a týdenní a denní stacionáře (§ 4355 a § 4356) vyššími tržbami za poskytované sociální služby.

Základní ukazatele dle sociálních služeb - paragrafů jsou uvedeny v tabulce č. 1a.

2.2. Náklady - tabulka č. 2

Celkové náklady k 31. 12. 2008 byly čerpány ve výši 146 623 tis. Kč, tj. téměř na 100 % jejich plánované výše 146 672 tis. Kč.

Ve srovnání se stejným obdobím minulého roku vzrostly náklady o 5 %, absolutně o 7 233 tis. Kč. Nárůst se projevil zejména ve spotřebovaném materiálu o 540 tis. Kč (zvýšená potravinová hodnota stravy, nárůst cen pohonných hmot a materiálové náklady pořízené z grantů, účelových dotací a darů), ve spotřebě energií o 1 312 tis. Kč (nárůst cen všech energií, zejména plynu), v opravách a udržování o 3 451 tis. Kč (výměna oken financována z účelového příspěvku), v ostatních službách o 830 tis. Kč (používání nového software k vykazování sociálních služeb, vyšší náklady u služby spojené se stravováním v zařízeních bez vlastních stravovacích provozů, u placené zdravotní péče uživatelům externím lékařem, povinný audit poskytnuté státní dotace z MPSV a podpůrné konzultace k sociálním službám), v osobních nákladech o 308 tis. Kč (zvýšený stav zaměstnanců od pololetí roku 2007), v ostatních nákladech o 752 tis. Kč (vyšší náklady na odškodnění pracovních úrazů a neuplatnitelný odpočet u krácených přijatých zdanitelných plnění daně z přidané hodnoty).

Skutečné náklady dosažené v roce 2008 ovlivnily především legislativní změny platné od roku 2008 – zvýšení snížené sazby daně z přidané hodnoty z 5 % na 9 %, nárůst cen energií a pohonných hmot, zavedení regulačních poplatků ve zdravotnictví u nezaopatřených dětí a povinnost auditu poskytnuté státní dotace z MPSV.

V ostatních nákladech je záúčtováno odškodnění pracovních úrazů zaměstnanců v celkové výši 315 tis. Kč (10 pracovních úrazů v roce 2008 a u pokračujících dlouhodobých pracovních neschopností po úrazech z roku 2007) a neuplatnitelný odpočet u krácených přijatých zdanitelných plnění daně z přidané hodnoty ve výši 2 064 tis. Kč, ovlivněný nárůstem cen energií a zvýšením snížené sazby daně z přidané hodnoty. Do nákladů bylo proúčtováno celkem 2 607 tis. Kč na základě vytvořených dohadných položek k nevyfakturovaným dodávkám materiálu, energií a služeb k 31. 12. 2008.

Náklady doplňkové činnosti ve výši 1 tis. Kč byly čerpány na rehabilitační služby. Čerpání nákladů dle sociálních služeb - paragrafů je uvedeno v tabulce č. 2a.

2.3. Výnosy (bez účtu č. 691) - tabulka č. 3

Výnosy bez příspěvků a dotací na provoz dosáhly 50 764 tis. Kč, tj. plnění na 101,6 % jejich plánované výše 49 985 tis. Kč.

Ve srovnání se skutečností roku 2007 se tyto výnosy zvýšily o 8 887 tis. Kč, tj. o 21 %. Vysoký nárůst o 11 225 tis. Kč zaznamenaly tržby z prodeje služeb, z toho o 9 827 tis. Kč u sociálních služeb (zvýšené úhrady za pobyt a stravu a za péči na základě přiznaných příspěvků na péči) a u ošetrovatelských a rehabilitačních služeb hrazených zdravotními pojišťovnami o 1 347 tis. Kč. Naopak o 2 330 tis. Kč poklesly jiné ostatní výnosy. V roce 2007 byly proúčtovány chybějící zdroje v investičním fondu do jiných ostatních výnosů ve výši 6 470 tis. Kč, tj. ve výši vytvořených odpisů, roce 2008 pouze ve výši 3 638 tis. Kč, tj. ve výši vytvořených odpisů z nemovitého majetku, na které organizaci nebyl poskytnut příspěvek. Plnění pojišťovny za odškodnění pracovních úrazů vrostlo o 185 tis. Kč. Zúčtování rezervního fondu vzrostlo o 261 tis. Kč.

Tržby za vlastní výrobky z hlavní činnosti v roce 2008 zahrnovaly dodávky vyrobeného tepla a teplé užitkové vody odběratelům ve výši 843 tis. Kč a tržby za výrobky z terapeutické činnosti klientů ve výši 142 tis. Kč.

V tržbách z prodeje služeb ve výši 44 830 tis. Kč se projeví zvýšené úhrady od uživatelů za ubytování a stravování na základě uzavřených smluv ve výši 16 245 tis. Kč a zvýšené úhrady za péči ve výši 25 162 tis. Kč, především u pobytových služeb (včetně zpětně přiznaných příspěvků na péči těmto uživatelům). Za poskytnutou ošetrovatelskou a rehabilitační zdravotní péči uživatelům pobytových zařízení organizace jsme vyfakturovali zdravotním pojišťovnám 2 176 tis. Kč. Další podstanou položkou v tržbách z prodeje služeb byly výnosy ze závodního stravování ve výši 1 185 tis. Kč.

Ve zúčtování fondů je promítnuto čerpání prostředků rezervního fondu k provozním účelům ve výši 792 tis. Kč (čerpání je komentováno v bodu 2.7. Hospodaření s fondy). V jiných ostatních výnosech byly zúčtovány přijaté drobné věcné dary ve výši 100 tis. Kč, plnění pojišťovnou za odškodnění pracovních úrazů zaměstnanců – 315 tis. Kč a odškodnění živelné pojistné události na majetku – 51 tis. Kč a výše již komentované proúčtování chybějících zdrojů v investičním fondu – 3 638 tis. Kč.

Výnosy doplňkové činnosti ve výši 2 tis. Kč byly dosaženy prodejem zásob výrobků, zhotovených do konce roku 2006 v rámci hospodářské činnosti v Centru pracovní činnosti a tržbou za rehabilitační služby.

Plnění výnosů dle sociálních služeb - paragrafů je uvedeno v tabulce č. 3a.

2.4. Příspěvky a dotace na provoz (účet č. 691) - tabulka č. 4

K 31. 12. 2008 bylo na účtu č. 691 - příspěvky a dotace na provoz načteno celkem 96 761 145 Kč (plán 96 686 900 Kč), oproti roku 2007 byla výše těchto dotací a příspěvků nižší o 825 292 Kč. Ve skutečnosti přijala organizace 96 685 114 Kč, částka 76 031 Kč je předmětem finančního vypořádání příspěvku na odpisy za rok 2008.

Ze schváleného **neinvestičního příspěvku zřizovatele** 72 434 000 Kč bylo zúčtováno do výnosů 72 508 245 Kč. Skutečně bylo přijato o 76 031 Kč méně u příspěvku na odpisy dle výše komentovaného. Se srovnatelným obdobím roku 2007 byl příspěvek nižší o 904 658 Kč, tj. o 1,2 %.

Neinvestiční příspěvek zřizovatele obsahoval příspěvek na provoz - 61 276 000 Kč (v roce 2007 byl vyšší o 8 596 000 Kč), grant v oblasti kultury - 50 000 Kč na realizaci projektu „Všechny barvy duhy II“, grant na uspořádání Vánočního turnaje ve stolním tenisu pro sportovce s mentálním handicapem - 30 000 Kč, účelový příspěvek na výměnu oken - 8 293 923 Kč (na 2. etapu a na dokončení výměny oken v Domově Barevný svět), účelový příspěvek na nákup vzdělávacích programů pro uživatele služeb - 7 291 Kč a příspěvek na odpisy - 2 851 031 Kč (v roce 2007 nebyl organizaci příspěvek poskytnut).

Neinvestiční dotace z Moravskoslezského kraje ve výši 288 000 Kč na spolufinancování výměny 20 ks polohovacích postelí uživatelů v týdenním stacionáři.

Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu z MPSV na spolufinancování poskytování sociálních služeb byla poskytnuta ve výši 23 964 900 Kč. Oproti roku 2007 byla dotace nižší o 205 100 Kč.

Všechny účelové příspěvky, dotace a granty byly řádně vyúčtovány.

Přehled příspěvků a dotací na provoz podle sociálních služeb - paragrafů je uveden v tabulce č. 4a.

Dle předběžných výsledků dotačního řízení bude organizaci poskytnuta **v roce 2009 dotace na spolufinancování sociálních služeb ze státního rozpočtu – MPSV pouze ve výši 14 275 tis. Kč, tj. o 9 690 tis. Kč méně než v roce 2008.** Nejvyšší krácení postihlo pobytové sociální služby. Dotace byla žádána pouze na platy zaměstnanců, kteří se přímo podílejí na poskytování sociálních služeb uživatelům. V únoru roku 2009 jsme požádali MPSV o zvýšení této dotace na skutečnost její výše v roce 2008. Chybějící finanční prostředky v takové míře by ohrozily plnění poslání organizace v závěru roku 2009.

2.5. Investice - tabulka č. 5

Investiční dotace na rok 2008 byla organizaci schválena ve výši 2 490 000 Kč (UZM č. 1113/18 ze dne 28. 5. 2008, smlouva o investiční dotaci č. 1543/2008/SVZ), z toho 490 000 Kč bylo určeno na výdaje spojené s dokončením rekonstrukce topného systému v Domově Barevný svět v Ostravě-Muglinově a 2 000 000 Kč na výdaje spojené s úhradou nákladů spojených s přístavbou osobního výtahu v Centru pracovní výchovy v Ostravě-Vítkovicích. Čerpána byla ve výši 2 489 776 Kč (489 776 Kč na topný systém a 2 000 000 Kč na výtah) a nevyčerpané prostředky ve výši 224 Kč byly vráceny v roce 2008.

Další investiční dotace byla schválena ve výši 2 378 000 Kč (UZM č. 1603/22 ze dne 26. 11. 2008, smlouva o investiční dotaci č. 2969/2008/SVZ) na výdaje spojené s úhradou nákladů na rekonstrukci sociálních zařízení v ubytovacích prostorech Domova Barevný svět a na nákup a instalaci úpravny vody v Domově Barevný svět. Čerpána v roce 2008 nebyla, akce byly provedeny v březnu roku 2009 a termín vyúčtování je do konce dubna 2009.

Z prostředků investičního fondu byly pořízeny investice pro Domov Barevný svět: informační

orientační tabule – 41 317 Kč, třítroubá pec – 99 318 Kč, trávni traktor – 74 519 Kč, mrazicí skříň – 55 930 Kč, elektrický sporák – 79 254 Kč, elektrický varný kotel – 110 670 Kč, sprchový vozík s mixáží včetně rozvodů – 295 792 Kč, kuchyňská linka – 28 667 Kč, koutek pro klienty – 21 996 Kč, částečná rekonstrukce sociálních zařízení včetně projektu – 258 652 Kč. Domov Beruška jsme vybavili mycím strojem – 85 514 Kč. V Domově na

Liščině byl zřízen nový pokoj pro klienty – 112 905 Kč, pořízeny antény včetně rozvodů – 196 808 Kč a proveden energetický audit – 95 200 Kč.

Další investiční výdaje, související s přístavbou výtahu v Centru pracovní výchovy (kromě poskytnuté investiční dotace 2 000 000 Kč), byly financovány z prostředků investičního fondu ve výši 419 026 Kč (projektová dokumentace – 53 550 Kč, zbývající část dodávky a montáže výtahu – 341 920 Kč, přípojka a výměna jističe – 23 556 Kč).

V Centru pracovní činnosti byly provedeny stavení úpravy včetně projektu a pořízeny žaluzie – 85 548 Kč. Dále pro potřeby organizace bylo pořízeno osobní vozidlo – 507 927 Kč a byl zhodnocen server – 197 838 Kč. Za zpracované projektové dokumentace na rekonstrukce sociálních zařízení a ubytovacích prostor v Domově na Liščině, v Domově Barevný svět a Domově Beruška jsme zaplatili 145 775 Kč.

Z peněžních darů na investiční účely ve výši 59 000 Kč jsme pořídili (z výše uvedeného čerpání investičního fondu) kuchyňskou linku a koutek pro klienty v Domově Barevný svět a uhradili část provedených stavebních prací - vybudování příček a žaluzie v Centru pracovní činnosti. Ostatní investice byly financovány z přiděľů odpisů a ze zůstatku investičního fondu.

Při výběru dodavatelů investičních akcí bylo postupováno v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách., ve znění pozdějších předpisů, zejména s přihlédnutím k ustanovení § 6 zákona.

2.6. Zkrácená rozvaha - tabulka č. 6

Aktiva:

Hodnota stálých aktiv v pořizovací ceně vzrostla k 31. 12. 2008 o 6 146 tis. Kč na 259 644 tis. Kč. Přírůstek dlouhodobého majetku byl 7 514 tis. Kč (drobný dlouhodobý nehmotný majetek - 32 tis. Kč, stavby - 1 238 tis. Kč, samostatné movité věci a soubory movitých věcí – 1 504 tis. Kč, drobný dlouhodobý hmotný majetek – 2 080 tis. Kč a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek vzrostl o 2 660 tis. Kč – přístavba výtahu, projektové dokumentace a energetický audit k budoucím investičním akcím).

Meziroční úbytek dlouhodobého majetku v pořizovací ceně byl 1 368 tis. Kč, z toho u drobného dlouhodobého hmotného majetku 1 027 tis. Kč. Fyzická likvidace samostatných movitých věcí ve výši 341 tis. Kč byla provedena se souhlasem rady města (usnesení č. 5987/80 ze dne 25. 11. 2008).

Vlastní majetek organizace vzrostl o 53 tis. Kč na 2 064 tis. Kč stálých aktiv v pořizovací ceně.

Opotřebení odepisovaného majetku dosáhlo 32,6 % jeho pořizovací ceny, z toho u nemovitého majetku 24,4 % a u movitého majetku 74,7 % pořizovací ceny.

Celkové pohledávky ve výši 4 186 tis. Kč, včetně 32 tis. Kč dlouhodobých pohledávek

(zálohy na pohonné hmoty), zahrnovaly 318 tis. Kč pohledávek za odběrateli (za dodávky tepla, teplé užitkové vody a za služby), 2 571 tis. Kč poskytnutých provozních záloh dodavatelům (na energie, pohonné hmoty, předplatné a služby), 1 074 tis. Kč ostatních pohledávek (závodního stravování, za zdravotními pojišťovnami za ošetřovatelské a rehabilitační výkony a za klienty z titulu vyúčtování sociálních služeb), 4 tis. Kč pohledávku za zaměstnanci, 76 tis. Kč pohledávku za zřizovatelem z titulu finančního vypořádání příspěvku na odpisy za rok 2008 a jiných pohledávek ve výši 143 tis. Kč (pohledávka za pojišťovnou za odškodnění pracovních úrazů).

Krátkodobé pohledávky ve výši 4 154 tis. Kč zahrnují 537 tis. Kč pohledávek po lhůtě splatnosti, se splatností po 31. 12. 1994, z toho jsou tři nedobytné pohledávky v celkové výši 95 tis. Kč, které budou v roce 2009 předloženy radě města k udělení souhlasu s jejich odpisem. V nárůstu finančního majetku na běžném účtu se projevila poskytnutá investiční dotace v závěru roku 2008.

V nákladech příštích období na přechodných účtech aktivních je částka 106 tis. Kč zaplacené nájemné, předplatné a pojištění.

Pasiva:

Hodnota majetkových fondů meziročně poklesla o 1 147 tis. Kč na 166 713 tis. Kč, z toho fond dlouhodobého majetku byl ve výši 165 743 tis. Kč a fond oběžných aktiv ve výši 970 tis. Kč.

Finanční a peněžní fondy - zahrnující fond odměn, fond kulturních a sociálních potřeb, rezervní fond a investiční fond - vzrostly o 2 117 tis. Kč na 4 123 tis. Kč, jejich tvorba a čerpání je komentováno v bodu 2.7. Hospodaření s fondy.

Krátkodobé závazky poklesly o 1 686 tis. Kč na 10 515 tis. Kč. Zahrnovaly závazky vůči dodavatelům – 1 587 tis. Kč, ostatní závazky – 707 tis. Kč (vůči uživatelům z vyúčtování poskytnutých sociálních služeb a zasláné příspěvky na péči pro děti s nařízenou ústavní výchovou bez známých rozhodnutí o úhradě za jejich péči nebo z důvodu neuzavřených dodatků smluv o úhradě za péči), závazky vůči zaměstnancům – 4 984 tis. Kč, závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění – 2 442 tis. Kč, daň z příjmů ze závislé činnosti zaměstnanců - 457 tis. Kč, daň z přidané hodnoty – 65 tis. Kč a jiné závazky - 273 tis. Kč (srážky z mezd, zaplacená jistota účastníka výběrového řízení veřejné zakázky na úklidové služby, prostředky ze zrušeného kulturního fondu obyvatel, deponované prostředky čtyř zemřelých klientů a finanční prostředky uživatelů služeb, kterým se vyřizuje založení vkladní knížky).

Na přechodných účtech pasivních - dohadných účtech - byly k 31. 12. 2008 zaúčtovány nevyfakturované dodávky materiálu, energií a služeb ve výši 2 607 tis. Kč.

2.7. Hospodaření s fondy - tabulka č. 7

Stav fondu odměn se zvýšil na 534 tis. Kč přidělem částky 58 tis. Kč ze zlepšeného výsledku hospodaření roku 2007 (UZM č. 1130/19 ze dne 25. 6. 2008).

Zůstatek fondu kulturních a sociálních potřeb vzrostl ke konci roku na 363 tis. Kč, tvořen byl přiděly z hrubých mezd ve výši 1 339 tis. Kč a čerpán ve výši 1 331 tis. Kč na peněžní dary

u příležitosti pracovních a životních výročí a prvního odchodu do důchodu - 96 tis. Kč, na příspěvek na stravování zaměstnanců - 296 tis. Kč, na tuzemské, zahraniční rekreace a zájezdy a na sportovní a kulturní akce pro zaměstnance - 913 tis. Kč, na sociální výpomoc – 5 tis. Kč a na akci pro bývalé zaměstnance - 21 tis. Kč

Zdrojem rezervního fondu byl přiděl ze zlepšeného výsledku hospodaření za rok 2007 ve výši 15 tis. Kč (UZM č. 1130/19 ze dne 25. 6. 2008) a peněžní dary právnických i fyzických osob ve výši 452 tis. Kč. Prostředky fondu byly použity ve výši 792 tis. Kč k provozním účelům, na podpůrné konzultace k naplňování standardů kvality sociálních služeb, na supervize, na vybavení a výtvarné potřeby a na kulturní, sportovní a jiné akce pro klienty. Zůstatek fondu koncem roku poklesl na 390 tis. Kč.

Na konečném zůstatku investičního fondu 2 836 tis. Kč se podílela tvorba z přidělu z odpisů ve výši 6 489 tis. Kč, investiční dotace ve výši 4 868 tis. Kč a peněžní dary ve výši 59 tis. Kč. Čerpán byl na úhradu investic ve výši 5 402 tis. Kč a dále byl snížen o 3 638 tis. Kč v důsledku jeho nedostatečného finančního krytí, tj. ve výši skutečných odpisů nemovitého majetku, na které organizaci nebyl poskytnut příspěvek.

2.8. Rozbor zaměstnanců a mezd - tabulka č. 8

Počet zaměstnanců k 31. 12. 2008 byl 352 fyzických osob, z toho 305 žen a 47 mužů, na mateřské a rodičovské dovolené bylo 22 zaměstnankyň. V průběhu roku bylo přijato 63 zaměstnanců a 73 zaměstnanců pracovní poměr ukončilo.

<u>Důvody ukončení pracovního poměru:</u>	k 31. 12. 2007	k 31. 12. 2008
výpovědí ze strany zaměstnance	13	17
výpovědí ze strany zaměstnavatele (zdravotní důvody)	0	1
uplynutím doby určité	8	8
dohodou	20	18
ve zkušební době ze strany zaměstnance	9	7
ve zkušební době ze strany organizace	5	0
odchodem na mateřskou dovolenou	8	8
odchodem do důchodu starobního	5	14
ukončením vedlejšího pracovního poměru	3	0
úmrťm	1	0
celkem	72	73

Fluktuace se ve srovnání s rokem 2007 (bylo přijato 74 osob a pracovní poměr ukončilo 72 osob) zvýšila. Skutečná fluktuace v roce 2008 byla 50 zaměstnanců (47 zaměstnanců v roce 2007), především zaměstnanců oddělení sociální péče, ale rovněž zaměstnanců stravovacích provozů a sociálních pracovníků. Hlavní příčinou odchodu zaměstnanců bylo a přetrvává nízké finanční ohodnocení a rovněž probíhající inspekce kvality, podrobněji komentováno v bodu 3.6. Personální zajištění služby a profesní rozvoj zaměstnanců.

Stanovený roční průměrný evidenční přepočtený počet zaměstnanců 359 byl k 31. 12. 2008 podkročen o jednu osobu. Nenaplnění tohoto stavu způsobily problémy s obsazením a výběrem psychologa, ergoterapeuta a nutričního terapeuta a pozdější nástupy nových zaměstnanců v souvislosti s dodržováním vyhlášky o očkování proti infekčním nemocem.

Nemocnost dosáhla 8,6 % a zvýšila se oproti 7,76 % v roce 2007.

Plánované celkové mzdové náklady 67 172 tis. Kč byly čerpány ve výši 67 148 tis. Kč (z toho platy zaměstnanců plán - 66 968 tis. Kč, skutečnost - 66 971 tis. Kč a ostatní osobní náklady plán - 204 tis. Kč, skutečnost - 177 tis. Kč).

Dosažená průměrná měsíční mzda 15 585 Kč byla nižší o 125 Kč, tj. o 0,8 %, ve srovnání s dosaženou průměrnou mzdou 15 710 Kč v roce 2007. Průměrná mzda poklesla u zdravotníků (dlouhodobé nemoci všeobecných sester a snížení jejich počtu v rámci analýzy odborných zaměstnanců), u pracovníků sociální péče (častá fluktuace a přijímání absolventů s nižším platovým ohodnocením), u dělníků (dlouhodobé nemoci a nenaplněné stavy ve stravovacích provozech) a u zaměstnanců správy organizace (přijetí administrativní pracovníci bez praxe, kteří po ukončení studia budou přeřazeni do funkce sociálního pracovníka).

2.9. Vyhodnocení usměrňování prostředků na platy v roce 2008

Rada města svým usnesením č. 4280/64 ze dne 27. 5. 2008 schválila způsob usměrňování výše prostředků vynakládaných zaměstnavatelem na platy v roce 2008 ve smyslu nařízení vlády č. 447/2000 Sb..

Organizaci byl schválen roční objem prostředků vynakládaných na platy ve výši 67 200 tis. Kč. Objem prostředků na platy zúčtovaný v roce 2008 byl nižší, dosáhl 66 970 934 Kč (celkově vyplaceno 66 992 932 Kč, sníženo o refundaci 21 361 Kč a o platy z doplňkové činnosti 637 Kč).

2.10. Návrh na rozdělení výsledku hospodaření za rok 2008

Výsledek hospodaření roku 2008 dosáhl výše 901 585,67 Kč. Organizace navrhuje po schválení zlepšeného výsledku hospodaření za rok 2008 v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, přidělit do fondu odměn částku 720 000 Kč a do rezervního fondu částku 181 585,67 Kč.

3. Zhodnocení činnosti za rok 2008

3.1. Registrace sociálních služeb

Rozhodnutí o registraci – oprávnění organizace k poskytování sociálních služeb - vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje dne 24. 8. 2007. Povinnost zasílání veškerých změn v údajích uvedených v žádosti o registraci krajskému úřadu jsme plnili. Jednalo se o změny v personálním zajištění poskytovaných služeb a o změny v popisu realizace poskytovaných služeb (veřejného závazků, cíle služby, věkové struktury cílové skupiny, místa poskytované sociální služby, kritérií pro přijetí a nepřijetí, smlouvy o poskytování sociálních služeb, způsobu vyřizování stížností uživatelů, principů a zásad poskytované sociální služby). Finanční rozvahy k zajištění provozu jednotlivých služeb na rok 2008 jsme zaslali po doručení rozhodnutí MPSV o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu na rok 2008.

Na základě našich hlášení v roce 2008 vydal krajský úřad tři rozhodnutí o změně registrovaných údajů. K 31. 12. 2008 byla organizace zaregistrována u Krajského úřadu

Moravskoslezského kraje jako poskytovatel osmi sociálních služeb.

3.2. Zavádění standardů kvality sociálních služeb

Projekt „Zvyšování kvality sociálních služeb na území statutárního města Ostravy“ - „Q Ostrava“, vzdělávací proces pro zaměstnance v přímé péči a manažery, byl ukončen začátkem roku 2008. Zúčastnilo se jej 49 zaměstnanců organizace, kterým nejen teoretické poznatky z těchto seminářů, ale také výměna praktických zkušeností účastníků, pracujících v různých typech sociálních služeb, pomáhaly při zavádění standardů kvality sociálních služeb do praxe.

Standardy máme rozpracovány do metodických postupů pro jednotlivé registrované sociální služby, jmenované implementační týmy je pravidelně upřesňují a doplňují v návaznosti na nové skutečnosti a měnící se podmínky.

Ve snaze eliminovat možné nedostatky při blížících se inspekcích poskytování sociálních služeb, objednali jsme jednodenní konzultace s inspektory kvality sociálních služeb. Uskutečnilo se osm podpůrných konzultací k úrovni naplňování standardů kvality v šesti zařízeních organizace. Členy konzultační skupiny byli dva inspektoři a zástupce odboru sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Ostravy. V závěrečných zprávách konzultační skupina vždy uvedla silné stránky zařízení v naplňování standardů kvality, ale také doporučení, kterým oblastem služeb je ještě potřebné věnovat pozornost (revize posláních, cílů a cílové skupiny, sjednocení veřejných materiálů služby, revize situací možných střetů zájmů zařízení a uživatelů, přepracování metodiky individuálního plánování, dopracování vnitřních pravidel, aj.). Jednotlivá zařízení zpracovala harmonogramy prací k realizaci těchto doporučení.

Inspekční tým Krajského úřadu Moravskoslezského kraje provedl inspekci kvality poskytování sociálních služeb v zařízení Domov Barevný svět, jejímž předmětem bylo plnění podmínek stanovených zákonem o sociálních službách pro registraci poskytovatelů sociálních služeb, plnění povinností poskytovatelů sociálních služeb a kvalita sociálních služeb. Zařízení dosáhlo 64 bodů z maximálního počtu 144 bodů, tj. 44,44 %.

V roce 2008 se uskutečnily pravidelné čtvrtletní externí supervize týmu sociálních pracovníků. Účelem supervizí je udržování a rozvoj kvality a účinnosti poskytovaných služeb ve smyslu správné odborné praxe, odpovídající platným a akceptovaným standardům.

3.3. Vybrané ukazatele - tabulka č. 9

K 31. 12. 2008 měla organizace - poskytovatel sociálních služeb - stanovenou kapacitu pro 427 uživatelů. Se snížením kapacity o tři uživatele v Domově Barevný svět od 1. 11. 2008 vyslovil souhlas odvětvový odbor. S dalším snížením souhlasil od 1. 1. 2009, a to o dva uživatele v Domově Beruška a o pět uživatelů v Centru pracovní výchovy. Smyslem požadavku organizace na snížení kapacity je zlepšení podmínek uživatelů a zvýšení kvality poskytovaných služeb.

Skutečný stav uživatelů 424 osob, z toho 231 mužů a 193 žen, byl podkročen o 3 uživatele (plánované snížení kapacity ve dvou zařízeních od roku 2009 a skončením platnosti smluv v závěru roku u uživatelů ambulantních služeb).

Průměrný věk uživatelů 31,8 let se výrazně liší podle jednotlivých cílových skupin registrovaných služeb.

Našim klientům bylo přiznáno celkem 412 příspěvků na péči - osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby - z toho v I. stupni – 77, ve II. stupni – 126, ve III. stupni – 90 a ve IV. stupni - 119.

Průměrný měsíční výdaj (náklad bez odpisů a účelových neinvestičních příspěvků) na uživatele v roce 2008 se lišil podle druhu poskytované služby, nejnižší byl u podpory samostatného bydlení 3 643 Kč a nejvyšší 41 743 Kč u pobytové služby Domova Barevný svět, ve kterém jsou zahrnuty také náklady na dopravu, údržbu, rehabilitaci a správu pro všechna zařízení organizace a náklady stravovacího provozu, který zajišťuje stravu také pro jiná ambulantní zařízení. Srovnatelný průměrný měsíční náklad na uživatele tohoto zařízení, po očištění společných nákladů, byl 31 097 Kč.

3.4. Žádosti o poskytování sociální služby

Služba je poskytována uživatelům na základě uzavření smlouvy o poskytování sociální služby a u dětí s nařízenou ústavní výchovou na základě pravomocného rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Uzavření smlouvy předchází podání žádosti o poskytování sociální služby včetně lékařského posudku o zdravotním stavu žadatele. Žádost je poté posouzena odbornou hodnotící komisí, která rozhoduje o zařazení či nezařazení žadatele do pořadníku čekatelů. V případě, že je žadatel zařazen do pořadníku čekatelů, je jeho žádost ohodnocena v souladu s platnými hodnotícími kritérii poskytovatele a podle počtu získaných bodů je mu přiděleno místo v tomto pořadníku. V pořadníku čekatelů mají přednost stávající uživatelé jiné služby poskytovatele, kterým jsou přiděleny body navíc jako zvýhodnění. Absolutní přednost má dítě s nařízenou ústavní výchovou. V případě volného místa se uzavírá smlouva s žadatelem, který je na prvním místě v pořadníku čekatelů.

K 31. 12. 2008 jsme evidovali 249 žádostí o poskytování sociální služby, z toho 76 bylo podaných v roce 2008. Z celkového počtu žadatelů byla již 28 uživatelům služba poskytnuta, 81 osob bylo zařazeno do pořadníku čekatelů, o 23 žádostech dosud nebylo rozhodnuto odbornou hodnotící komisí a 117 žádostí bylo vyřazeno z těchto důvodů:

- 40 pro nezájem o poskytnutí služby,
- 63 z důvodu zdravotního stavu vylučujícího poskytnutí služby,
- 11 pro nesplnění kritérií žádané služby,
- 3 žadatelé zemřeli.

3.5. Zdravotní péče

V pobytových zařízeních organizace – ve třech domovech a v jednom týdenním stacionáři - je uživatelům poskytována zdravotní péče v souladu se zákonem o sociálních službách a na základě uzavřených smluv o poskytování a úhradě ošetrovatelské a rehabilitační péče pojištěncům, umístěným v zařízeních sociálních služeb s pobytovými službami, s pěti zdravotními pojišťovnami.

Organizace je zaregistrována u Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru zdravotnictví, jako nestátní zdravotnické zařízení v oborech praktické lékařství pro dospělé,

pro děti a dorost, dětská a dorostová psychiatrie, ortopedie, rehabilitační a fyzikální medicína, fyzioterapeut, včetně hipoterapie, ergoterapeut a všeobecná sestra.

V uplynulém období došlo k rozsáhlým změnám v pojetí poskytování zdravotní a ošetrovatelské péče. Lékařská péče je zajištěna externími lékaři. Do pobytových zařízení docházejí praktičtí lékaři, pediatři a psychiatři a jiní odborní lékaři na konziliární vyšetření pouze po předběžné domluvě, případně z důvodu předpisu léků uživatelům nebo předpisu na vyšetření nebo ošetření, na jejichž základě je vykazována ošetrovatelská a rehabilitační péče zdravotním pojišťovnám.

Od 1. 10. 2008 se v pobytových zařízeních postupně změnila náplň práce všeobecných sester. Byly zrušeny funkce vedoucích sociálně zdravotních úseků. V každém pobytovém zařízení je pouze vedoucí oddělení ošetrovatelské péče, která plánuje rozpis směn všeobecným sestřím v každém zařízení tak, aby byla pro všechny uživatele zajištěna ošetrovatelská péče na jednotlivých úsecích v plném rozsahu a aby všeobecné sestry zajišťovaly provoz nepřetržitě. Na základě těchto změn došlo k úpravám harmonogramů práce všeobecných sester. Nejsou klíčovými pracovníky u jednotlivých uživatelů, do individuálních plánů uživatelů zasahují pouze na základě změněného zdravotního stavu uživatele nebo při konzultacích, které se týkají používání omezujících opatření. Všeobecné sestry zajišťují odbornou ošetrovatelskou a rehabilitační péči vykazovanou zdravotním pojišťovnám, spolupracují s praktickými i odbornými lékaři, zajišťují lékařské vyšetření a doprovod uživatele k lékaři mimo zařízení. Zároveň zabezpečují zdravotní péči během ozdravných pobytů uživatelů v Ozdravném centru ve Frýdlantu nad Ostravicí.

Rehabilitační péče je poskytována ve všech pobytových zařízeních a v ambulantních zařízeních je zajišťována na základě individuálních potřeb uživatelů. V Domově Barevný svět, kde se nachází Rehabilitace, je ergoterapeuty a fyzioterapeuty využívána vodoléčba, elektroléčba, bazén, ergoterapeutická dílna a tělocvična, které navštěvují nejen chodící uživatelé, ale také imobilní uživatelé na rehabilitačních vozících. Rehabilitační péče je poskytována na základě ordinace rehabilitačního lékaře nebo ortopeda. Při individuálním cvičení jsou využívány prvky vývojové kinezilogie s technikami synergetické reflexní terapie, Bowenovy tlakové masáže nebo tapingu. Zaměstnanci Rehabilitace úzce spolupracují s firmami, které pro uživatele zajišťují ortopedické a protetické pomůcky, individuálně upravené dle jejich potřeb. Na základě uskutečněné stáže v Rehabilitačním stacionáři v Ostravě-Porubě jsme vytvořili program výcviku v sebeobsluze v oblasti hygieny a sebesycení. Uživatelům s poruchami polykání aplikujeme orofaciální stimulaci, kdy se jedinci snaží správně využívat žvýkací svaly a zvládnout základní lidský reflex – polykání. Zaměstnanci Rehabilitace v rámci volnočasových aktivit navštěvují s uživateli kryté i venkovní bazény, kde cvičí ve vodě, což je odlišné od cvičení na lehátku. Tyto akce jsou spojeny s nácvikem ovládnání mechanických vozíků při cestování v dopravních prostředcích i při pohybu v městě.

K hipoterapii byli využíváni tři koně, kteří byli voleni pro léčebnou jízdu s ohledem na zdravotní stav uživatelů. Terapii zajišťovali dva zaměstnanci Rehabilitace – absolventi speciálního kurzu. Hipoterapie se využívá ve spolupráci s rehabilitačním lékařem u uživatelů, u nichž se předpokládá možný terapeutický efekt. Tato poskytovaná péče je hrazena

pojištěncům VZP ze zdravotního pojištění. Uživatelé rovněž využívají možnosti pedagogicko – psychologického ježdění, které je hrazeno dle platného ceníku poskytovaných fakultativních služeb.

V pobytových zařízeních jsme měli v závěru roku 2008 umístěné uživatele se zdravotním stavem – 276 s mentálním postižením, z toho 29 s lehkým, 125 se středně těžkým, 112 s těžkým a 10 s hlubokým mentálním postižením, 123 s inkontinencí, 13 s diabetes mellitus a 103 uživatelů s epilepsií.

Z hlediska rozsahu poskytování přímé obslužné péče byla 97 uživatelům poskytována v plném rozsahu, 158 formou podpory a dopomoci a 28 dohledem a radou.

Podařilo se nám snížit počet **ochranných omezujících opatření u uživatelů** – používání postranic u lůžek - z 68 na 65. Nacvičovali jsme zrušení těchto postranic s 39 uživateli, ale u 36 byl výsledek negativní. Z dalších ochranných omezujících opatření používalo 29 klientů individuální trupovou ortézu („kokinu“) a 8 rehabilitační vozík. U každého použití ochranného opatření respektujeme písemně zpracovaná pravidla, která jsou uvedena v Metodickém postupu č. 58/2008 – Použití opatření omezující pohyb. Řídíme se rovněž pravidlem, že je nutné použít nejmírnější možnou formu ochranného opatření tak, aby omezení svobody pohybu bylo co nejmenší a zároveň byla zajištěna bezpečnost uživatele. Nadále pokračujeme v zavedené praxi, že ochranná opatření používáme na základě úplného a svobodného souhlasu uživatele, popř. i jeho opatrovníka, na doporučení ošetřujícího lékaře a každé použití ochranného prostředku je zapsáno do Individuálního plánu uživatele. Tyto plány průběžně analyzujeme a vyhodnocujeme důvody a nutnost používání těchto opatření.

3.6. Personální zajištění služby a profesní rozvoj zaměstnanců

Personální zajištění služby

V roce 2008 odborní pracovníci organizace přehodnotili složení pracovních týmů v poskytovaných sociálních službách v pobytových zařízeních, denních stacionářích a v sociálně terapeutických dílnách. Na základě jejich zjištění byly posíleny počty pracovníků přímé péče a pracovníků správy organizace. O těchto změnách byl informován Krajský úřad Moravskoslezského kraje.

Personální složení týmů odpovídá poskytovaným základním a dalším službám. Kromě zaměstnanců zabezpečujících oblasti provozně-technické, ekonomické, personální a stravovací, zajišťují přímou péči o klienty v oblasti preventivní a léčebné péče lékaři; poskytování komplexní nebo specializované ošetrovatelské péče všeobecné sestry; výchovné a vzdělávací činnosti zaměřené na rozšiřování vědomostí, dovedností a návyků uživatelů, posilování dalšího rozvoje a rozvíjení zájmové činnosti s využitím specifických metod na základě znalostí speciální pedagogiky vychovatelé; sociální šetření, řešení sociálně-právních problémů, účast na jednáních se správními orgány v zájmu uživatelů sociální pracovníci; poskytování komplexní přímé obslužné péče o uživatele, poskytování pomoci při osobní hygieně, práce při vytváření a upevňování základních hygienických a pracovních návyků, rozvíjení pracovní aktivity a manuální zručnosti uživatelů, zabezpečování zájmové a kulturní

činnosti, volnočasové aktivity zaměřené na výtvarnou, hudební, dramatickou nebo tělesnou výchovu zajišťují pracovníci sociální péče; individuální a skupinová psychologická vyšetření uživatelů provádí psycholog; léčebnou rehabilitaci individuálně i ve skupinách, uplatňování speciálních technik a procedur fyzikální terapie a hodnocení jejích účinnosti fyzioterapeuti; vyšetření zaměřené na analýzu aktivit uživatelů vykonávají ergoterapeuti. Všem těmto skupinám zaměstnanců byly přizpůsobeny vzdělávací akce.

Příčinou problémů v oblasti personálního zajištění služeb je vysoká fluktuace zaměstnanců především z důvodu nízkého platového ohodnocení. Další příčinou je povinnost doplnit si vzdělávací kurz pracovníka v sociálních službách dle platné legislativy také u těch zaměstnanců, kteří mají vyšší vzdělání.

Dlouhodobým problémem je obsazení místa psychologa, nutričního terapeuta a ergoterapeuta. Od pololetí loňského roku jsme se potýkali i s obsazením dělnických profesí, přestože tyto pracovní pozice jsou neustále v nabídce volných míst na webových stránkách organizace, byla využita rovněž inzerce na úřadech práce i v odborném tisku.

Již v roce 2006 a následně v roce 2007 jsme připomínkovali nedostatky v zákonu č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v oblasti kvalifikačních požadavků na pracovníky přímé péče, jež se týkaly vysokoškoláků i absolventů vyšších odborných škol a maturitních oborů, kteří absolvovali závěrečné zkoušky ve stejné oblasti jako povinně stanovené kurzy. Přestože jejich odborné vzdělání bylo vyšší, byla stanovena podmínka, že musí absolvovat kvalifikační kurz. Než byl vyhláškou stanoven obsah a rozsah kurzu a byly uděleny akreditace vzdělávacím institucím, řada našich zaměstnanců odešla právě z tohoto důvodu do rezortů školství nebo zdravotnictví, které jim nabídly mnohem vyšší finanční ohodnocení než měli v sociálních službách. Podstatné je, že to nebyla záležitost nových, ale především velmi zkušených a dlouholetých zaměstnanců naší organizace.

Ani v zákoně ani v dalších legislativních předpisech se nebralo v úvahu středoškolské a vysokoškolské vzdělání v oborech zaměřených přímo na výchovu a speciální pedagogiku pracovníků v sociálních službách, vykonávajících základní výchovnou nepedagogickou činnost. Naopak překvapením bylo uznání kvalifikačního kurzu ošetrovatel a obor ergoterapeut, což jsou zdravotnická povolání.

Nejsou a ani nebudou (jak vidíme ze schválené novely zákona o sociálních službách) uznávány ani vlastní vzdělávací aktivity poskytovatelů sociálních služeb, v nichž tito lidé pracují. Každoročně zpracováváme plány interních vzdělávacích kurzů a seminářů, na něž jsou zváni špičkoví odborníci v dané problematice a zabývajícími se specifickými náměty, spojenými s poskytovanými službami a péčí o uživatele. Je přitom logické, že mnohem více zaměstnanců může z časových i profesních důvodů daleko snáze absolvovat tyto odborné vzdělávací semináře v místě svého působení, než dojíždět na drahé kurzy a semináře jinde.

Od pracovníků přímé péče se vyžaduje, aby byli pedagogy, psychology, zdravotníky a administrativními pracovníky v jedné osobě, a přitom jejich finanční ohodnocení ani zdaleka neodpovídá vysokým nárokům (po psychické i fyzické stránce), jež jsou na ně v současné době kladeny. Také inspekce kvality nepodporují zdravou sebereflexi a mají na psychiku zaměstnanců spíše odrazující než povzbuzující účinek.

Obsadit funkce pracovníků v sociálních službách v přímé péči je nadlidský výkon. Ve 4.

platové třídy u absolventů je stanoven plat 8.060 Kč hrubého (k tomu je možné přičíst příplatky za směnnost nejvýše 500 Kč a za obslužnou činnost 600 Kč), u zaměstnanců s praxí nad 32 let činí 12 150 Kč, u pracovníků pro základní výchovnou nepedagogickou činnost pak 7. platová třída činí 10 290 Kč a s praxí nad 32 let 15 520 Kč, přičemž výše úhrady (nájem, inkaso) za byt se pohybuje kolem 5 000 Kč. Požadavky kladené na uvedené skupiny pracovníků včetně dalšího vzdělávání, které bylo právě schváleno v novele zákona o sociálních službách, se na rozdíl od jiných profesí nepřiměřeně zvyšují, ale jejich platy jsou jedny z nejnižších. Totéž se týká i odborných zaměstnanců, kteří jsou zařazeni dle Nařízení vlády č. 564/2006 Sb. v § 5 odst. 1 (základní tabulka) a jejichž platové rozmezí činí 8 840 Kč a nad 32 let praxe nejvýše 17 060 Kč. Dělnické profese se pak pohybují v rozmezí od 5 460 Kč do 11 370 Kč (nad 32 let praxe). Není divu, že za těchto podmínek se nové pracovní síly do oblasti sociálních služeb právě nehrnou. Pokud nedojde ke zvýšení platového ohodnocení pracovníků v sociálních službách při zvyšujících se nárocích na ně, máme vážné obavy, že personální zabezpečení sociální služby bude čím dál větším problémem.

O výše uvedených skutečnostech jsme písemně informovali Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Senát ČR i Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR.

Profesní rozvoj zaměstnanců

Pro období roku 2008 jsme považovali za stěžejní úkol maximální snahu zabezpečit v oblasti vzdělávání co nejhlubší seznámení zaměstnanců se standardy kvality a jejich implementací v praxi i možnost jejich vyjádření a podílení se na tomto procesu. Kromě toho byly ještě dohodnuty semináře zaměřené na problematiku nestátního zdravotnického zařízení a jeho vztahu ke zdravotním pojišťovnám včetně následných konzultací.

Byly zajištěny zaměstnanecké rekvalifikace a zahájeny externí supervize pro sociální pracovníky, pro ostatní skupiny pracovníků přímé péče byly dohodnuty supervize od roku 2009. Pro zabezpečení externích supervizí byla zpracována žádost o dotace Krajskému úřadu v Ostravě. Žádost nám nebyla schválena, budeme proto financovat tuto oblast z vlastních finančních zdrojů.

Odborné semináře byly zaměřeny na jednotlivé národní standardy a jejich implementaci v praxi. Při stanovení plánů vzdělávání se vychází z požadavků zaměstnanců v písemných individuálních plánech a z jejich písemného vyhodnocení, které se uskutečňuje 1 x ročně. Navržená témata jsou posuzována odbornými a vedoucími pracovníky. Následně jsou projednávána a schválena na poradě vedoucích zaměstnanců. Témata seminářů jsou rozdělena na dvě skupiny, a to pro vedoucí zaměstnance a zaměstnance přímé péče.

V roce 2008 absolvoval jeden fyzioterapeut kurz Bowenovy techniky. Tento terapeut pak prakticky proškolil tým fyzioterapeutů a ergoterapeutů rehabilitace v 1. pololetí roku, neuskutečnila se přednáška pro ošetřující personál ve druhém pololetí roku 2008 – využití bylo vyhodnoceno jako vhodné pouze pro odborné pracovníky rehabilitace, pro ošetřující personál by nebylo efektivní. Proškolený fyzioterapeut také písemně zpracoval kasuistiku dvou uživatelů s použitím nové techniky. Výsledky pak byly porovnány se stávající rehabilitací a tato nová technika bude využívána.

V rámci podpory procesu zavádění standardů kvality sociálních služeb se zúčastnilo 49

zaměstnanců organizace závěrečných workshopů vzdělávacího programu projektu statutárního města Ostravy „Zvyšování kvality sociálních služeb na území statutárního města Ostravy“ – projekt „Q Ostrava“.

Zaměstnanci se zúčastnili odborných seminářů pořádaných vzdělávacími institucemi dle aktuálních nabídek s tematikou zdravotní, ošetrovatelskou, rehabilitační, speciální pedagogickou, sociální práce, ekonomickou, personální, technickou, mzdovou a s tematikou z oblasti bezpečnosti práce a stravování.

Zaměstnanci navštívili předváděcí akce, které souvisely s profesním zaměřením organizace a s potřebami dalšího vzdělávání dle aktuálních nabídek v průběhu celého roku. Jednalo se o výstavy, přehlídky, předváděcí akce, workshopy a další s tematikou zdravotní, ošetrovatelskou, rehabilitační, spec. pedagogickou, z oblasti sociální práce, ekonomickou, technickou, z oblasti bezpečnosti práce, personalistiky a mezd.

Pravidelně měsíčně byli noví zaměstnanci seznamováni s provozem všech zařízení organizace, a díky tomu měli možnost poznat poskytované služby, jednotlivá pracoviště, strukturu uživatelů a celkový chod organizace.

Uplatňuje se také samostudium zaměstnanců s využitím odborné literatury (knihy, časopisy) zajišťované organizací s tematikou zdravotní, ošetrovatelskou, výchovnou, speciálně pedagogickou, rehabilitační, z oblasti sociální práce, ekonomické, technické, personální, mzdové a stravování.

Byla podána žádost o poskytnutí dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje na podporu procesu zavádění standardů kvality sociálních služeb zaměřená na zabezpečení externích supervizí. Dotaci jsme neobdrželi.

Supervize se uskutečnily v organizaci nejen formou intervizí, ale byly sjednány i externí supervize s konkrétním zaměřením na jednotlivé činnosti a potřeby organizace se zaměřením na oblasti týmové a sociální práce jako prevence proti syndromu vyhoření.

Byly dohodnuty podpůrné konzultace u jednotlivých poskytovaných sociálních služeb.

Aktivně jsme se zúčastnili konference pořádané v rámci komunitního plánování města Ostravy s názvem „Pracujeme společně III“. Na této konferenci přednesla svůj odborný příspěvek vedoucí rehabilitace a fyzioterapeut na téma „Využití synergetické reflexní terapie a tapingu“.

Řada zaměstnanců absolvovala v rámci rekvalifikace kvalifikační kurz stanovený zákonem o sociálních službách a dalšími prováděcími předpisy ve spolupráci s Úřadem práce v Ostravě. Kurz „Pracovník v sociálních službách“ se uskutečnil v Domě techniky Ostrava CZ, s.r.o. v termínech 05-06/2008 a 09-10/2008 a zúčastnilo se jej celkem 29 stávajících zaměstnanců – pracovníků sociální péče. Absolvováním tohoto kurzu splnili všichni zaměstnanci (pracovníci sociální péče) kvalifikační podmínky stanovené legislativou.

Organizace spolupracovala se vzdělávacími subjekty (Slezská diakonie, Curatio, Vyšší odborná škola sociální a s dalšími) na vzdělávacích akcích k národním standardům. Výsledky a pozitivní poznatky, včetně příkladů dobré praxe, budou aplikovány do standardů organizace.

Pokračovali jsme ve spolupráci s odbornými školami v oborech sociálně právních, ošetrovatelských, rehabilitačních a pedagogických a také se Společností pro podporu lidí

s mentálním postižením při zajišťování dobrovolnické činnosti.

3.7. Informovanost o službě a spolupráce s jinými subjekty

V prvním pololetí roku 2008 jsme zpracovali novou koncepci a grafickou podobu internetové prezentace organizace, kterou jsme zveřejnili na našich internetových stránkách. Uživatelům internetu nabízejí komplexní a přehledné informace o veškerých námi poskytovaných službách a o aktivitách spojených s činností organizace, a to včetně obrazové prezentace jednotlivých zařízení. Tyto stránky jsou pravidelně aktualizovány a doplňovány.

Byl vytištěn nový typ prezentačního materiálu organizace, seznamující zájemce o služby (případně veřejnost) s celou škálou poskytovaných sociálních služeb organizace. Jedná se o vkládané samostatné letáky jednotlivých zařízení organizace s kompletními informacemi, shodnými s texty internetových stran. Dosud byly vytištěny samostatné letáky Domova Barevný svět, Rehabilitace a Ozdravného centra a leták s kontaktními údaji organizace.

Vytvořili jsme obrazový materiál pro vizuální prezentaci všech jednotlivých zařízení organizace, který slouží k lepší informovanosti zájemců o její sociální služby v každém zařízení organizace.

Od března roku 2008 vychází náš interní časopis, čtvrtletník Zrcadlo, informující zaměstnance, klienty i jejich rodiče o aktuálním dění v organizaci, o jejích aktivitách ve vztahu k veřejnosti, ale také o zajímavých osobnostech z řad klientů a zaměstnanců a významných kulturních, společenských a sportovních počinech uplynulého období. Do prosince 2008 vyšla celkem čtyři čísla časopisu, která se setkala s pozitivním ohlasem zaměstnanců i klientů. Časopis přispívá nejen k lepší informovanosti o dění ve všech zařízeních, ale i k pocitu sounáležitosti klientů a pracovníků k organizaci, v níž žijí nebo pracují.

Byly zhotoveny piktogramy ke zlepšení srozumitelnosti a komunikace s některými uživateli, používají je zaměstnanci u sebeobslužných činností, vodoléčebných procedur a pracovní terapie. Nabídku stravy klientům jsme doplnili o piktogramy včetně fotografií stravy.

V zařízení Domov Barevný svět byl nainstalován nový informační systém – informační tabule.

Den otevřených dveří pro širokou veřejnost se uskutečnil dne 21. 5. 2008 ve všech zařízeních organizace.

Během celého roku 2008 pokračovala **spolupráce organizace s dalšími subjekty**, zejména v oblasti kultury a sportu.

Dále se rozvíjela spolupráce s partnerskou organizací Powiatowy Dom Pomocy Społecznej v Pogórze v Polsku: uskutečnily se vzájemné výměny na společných akcích - Den postižených v Polsku (květen 2008), Třebovická olympiáda v Ostravě (květen 2008), Den Rodzin v Pogórze (září 2008) a Vánoční turnaj ve stolním tenisu v Ostravě (prosinec 2008, s grantovým přispěním statutárního města Ostrava).

V předsálí jednacího sálu Senátu Parlamentu ČR a v prostorách atria Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v Praze jsme uspořádali dvě velké reprezentativní výstavy výtvarných prací našich klientů (březen – duben 2008).

Podíleli jsme se na akcích pořádaných nebo spolupořádaných statutárním městem Ostrava: doprovodných kulturních událostí spojených s festivalem TUR Ostrava 2008 (duben 2008), Dne sociálních služeb „Lidé lidem“ (květen 2008) a Dnů sociálních služeb v rámci předvánočních trhů v Ostravě (listopad – prosinec 2008).

Ve spolupráci s Národním divadlem moravskoslezským jsme se podíleli na kulturně-společenském projektu Kolotoč 2008 (leden – květen 2008) a následně také na koncertu Všechny barvy duhy II, jenž se uskutečnil s grantovým přispěním statutárního města Ostrava a Nadace OKD ve spolupráci s Múzičkou školou v Ostravě-Mariánských Horách v listopadu 2008.

Spolupracovali jsme se Střední průmyslovou školou chemickou Akademika Heyrovského a Gymnázia v Ostravě-Zábřehu na realizaci další z řady pravidelných výstav „Kdo jsme a co všechno umíme VIII“ (červen 2008), s Knihovnou města Ostravy na výstavě „Léto“ v její pobočce v Ostravě-Fifejdách (červenec – srpen 2008), s Fakultní nemocnicí Ostrava na výstavě výtvarných prací klientů organizace v Galerii Ametyst nazvané „Náš svět“ (červenec – srpen 2008).

Ve spolupráci s Divadlem loutek Ostrava jsme se zapojili do Divadelní pouti bez bariér (září 2008), a to jak prostřednictvím divadelních představení a workshopů v prostorách ostravského Divadla loutek, tak společným odpolednem, během něhož zavítali účastníci přehlídky Divadelní pouť bez bariér přímo mezi naše klienty a připravili pro ně odpoledne plné zábavy, klauniád a divadla, do něhož se mohli zapojovat i sami klienti.

Aktivně jsme se zúčastnili také Evropských dnů handicapu 2008 (říjen 2008) – odborných seminářů, Abilimpiády, pořádané organizátory Evropských dnů handicapu a získali jsme také dvě ocenění Křišťálový kamínek (klientka Táňa Jónášová z Centra pracovní výchovy a Mgr. Vlasta Polová, vedoucí Stacionáře Třebovice), udělovaná během galakonzertu Evropských dnů handicapu.

Ve spolupráci s Galerií výtvarného umění v Ostravě jsme v Nové síni GVU uspořádali reprezentativní výstavu výtvarných prací našich klientů „Svět podle nás“ (prosinec 2008 – únor 2009), jejíž součástí bylo také předávání Ceny hejtmana Moravskoslezského kraje.

Pravidelně informujeme odbornou veřejnost o činnosti organizace prostřednictvím článků ve specializovaných časopisech Zpravodaj Asociace poskytovatelů sociálních služeb a Rezidenční péče. Ve sledovaném období byly mj. publikovány články „O možnostech proměny těla a duše“ (Rezidenční péče č. 1/2008), „Máme si vyrábět nezaměstnané?“ (Bulletin č. 1/2008 Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR), „Jak překonávat omezení zdravotního handicapu“ (Zpravodaj Asociace poskytovatelů sociálních služeb, č. 1/2008), „Výtvarné práce z ostravského Čtyřlístku v Senátu i v Parlamentu“ (Zpravodaj Asociace poskytovatelů sociálních služeb, č. 1/2008), „Sport i kultura pod ustroňským nebem“ (Zpravodaj Asociace poskytovatelů sociálních služeb, č. 2/2008), „Barevné sny z ostravského centra Čtyřlístek“ (Objektiv č. 1/2008), „Výstava Náš svět v Galerii Ametyst“ (Deník moravskoslezský, 9. 7. 2008), „Galerie hostí tvorbu z Čtyřlístku“ (Mladá fronta Dnes, 23. 7. 2008), „Klienti ze Čtyřlístku se inspirovali mořem“ (Deník moravskoslezský, 27. 8. 2008), „Kulatý stůl – jedna z cest k vzájemné důvěře“ (Rezidenční péče č. 3/2008), „Slabá

místa vzdělávací praxe v sociálních službách“ (Rezidenční péče č. 3/2008), „Umělci zapějí zdravotně postiženým“ (Mladá fronta Dnes, 3. 11. 2008), „Ostravský Čtyřlístek a Múžická škola opět 'v barvách duhy'“ (Deník moravskoslezský, 5. 11. 2008), „Handicapovaní spojí síly s hvězdami popu“ (Mladá fronta Dnes, 6. 11. 2008), „Čtyřlístek Ostrava opět v barvách duhy“ (Rezidenční péče č. 4/2008), „Svět podle klientů Čtyřlístku“ (Deník moravskoslezský 9. 12. 2008), „Svět podle nás“ (Výstavní program Galerie výtvarného umění v Ostravě, říjen – prosinec 2008), „Vánoční turnaj ve stolním tenisu“ (Deník moravskoslezský, 6. 12. 2008). Četné aktivity Čtyřlístku byly prezentovány ve vysílání České televize Ostrava a zejména kabelové televize FabexTV (oba subjekty byly také mediálním partnerem projektu Všechny barvy duhy II), Českým rozhlasem Ostrava (mediální partner projektu Všechny barvy duhy II) celostátního vysílání stanice Vltava a na vlnách rozhlasových stanic širšího regionu Ostravska.

Jedním z výsledků koncertního projektu Všechny barvy duhy II, prezentujícího hudební, pěvecké, taneční, divadelní a výtvarné aktivity klientů Čtyřlístku Ostrava ve společném programu s ostravskou Múžickou školou (listopad 2008), je DVD dokument, zachycující nejzajímavější okamžiky koncertu, který je k dispozici jak jednotlivým zařízením organizace, tak zájemcům z řad opatrovníků a zákonných zástupců klientů.

4. Kontroly, stížnosti a podněty

4.1. Externí kontroly

V souladu s podmínkami poskytnuté neinvestiční dotace ze státního rozpočtu (MPSV) v roce 2007 požádala organizace o ověření řádné účetní závěrky za rok 2007 a vyjádření auditora ke způsobu účtování a použití poskytnuté dotace. Auditor konstatoval, že účetnictví organizace je úplné, průkazné a správné a dotace byla použita v souladu s podmínkami poskytovatele na úhradu nákladů souvisejících s poskytováním sociální služby a její vyúčtování bylo provedeno správně a v termínu. Výrok auditora zněl bez výhrad.

V průběhu roku 2008 provedla Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě osm kontrol na dodržování zákona o ochraně veřejného zdraví, plnění vyhlášky o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven, vyhlášky o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných. Nedostatky nebyly zjištěny.

Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje prověřil dodržování povinností stanovených zákonem o požární ochraně. Opatření a lhůty k odstranění závad byly splněny v daném termínu.

Územní svazový inspektor Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR provedl kontrolu stavu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygieny práce dle příslušných ustanovení zákoníku práce. Předmětem kontroly byly doklady zaměstnavatele k zabezpečení úkolů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Návrhy opatření z kontroly byly zapracovány do vnitřních směrnic.

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky - Územní pracoviště Ostrava - zkontrolovala dodržování podmínek předepisování léčivých přípravků a potravin pro zvláštní

účely, hrazených ze zdravotního pojištění (v číselníku symbol P). Kontrola konstatovala, že při předpisu některých léčiv nebyla dodržena preskripční omezení dle platných právních předpisů pro úhradu z veřejného zdravotního pojištění.

V rámci konzultačního procesu k sebehodnocení v sociálních službách se uskutečnilo osm konzultací v oblasti naplňování standardů kvality sociálních služeb v šesti zařízeních organizace. Na základě doporučení konzultačních skupin uvedených v závěrečných zprávách zpracovala jednotlivá zařízení harmonogramy prací k realizaci doporučení konzultační skupiny, včetně termínů a odpovědných osob. Kontrola plnění harmonogramu se uskuteční v 1. pololetí roku 2009.

Kontrolní skupina odboru sociálních věcí a zdravotnictví a odboru financí a rozpočtu Magistrátu statutárního města Ostravy provedla dvě kontroly úpravy příspěvku na provoz z rozpočtu zřizovatele v souvislosti s úpravou plánu výnosů na rok 2008. Výsledkem bylo snížení neinvestičního příspěvku na provoz v roce 2008.

Předmětem kontroly odboru sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu statutárního města Ostravy v závěru roku bylo hodnocení přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému. Byl zhodnocen jako účinný a doporučení z této kontroly byla zakomponována do plánu kontrolní a auditní činnosti organizace na rok 2009.

V listopadu roku 2008 provedl inspekční tým Krajského úřadu Moravskoslezského kraje inspekci poskytování sociálních služeb v zařízení Domov Barevný svět, jejímž předmětem bylo plnění podmínek stanovených zákonem o sociálních službách pro registraci poskytovatelů sociálních služeb, plnění povinnosti poskytovatelů sociálních služeb a kvalita sociálních služeb. Zařízení dosáhlo 64 bodů z maximálního počtu 144 bodů, tj. 44,44 %.

4.2. Vnitřní kontroly

Zásady kontrolních mechanismů, které upravovaly kontrolní činnost v roce 2008, byly zpracovány ve směrnici ředitelky ke kontrolnímu systému organizace. Plán kontrol a interních auditů upravuje výkon kontrolní a auditní činnosti v rámci celé organizace a stanovuje úlohu a základní pravidla odpovědných zaměstnanců při této činnosti. Systém následné kontroly, umožňuje sledovat a prověřovat plnění navržených opatření a přijatých opatření k odstranění nedostatků.

Kontroly se uskutečnily v jednotlivých zařízeních organizace, byly zaměřeny na řídicí kontrolu na všech stupních, a to v oblastech: ochrany majetku, efektivního, hospodárného a účelného využívání zdrojů, ověřování spolehlivosti účetních informací, postupů určených mzdovými předpisy a postupů daných provozními řády, kontroly bezpečnosti práce a požární ochrany, technického stavu strojního zařízení a stavu objektů a stavu a využívání výpočetní techniky a na dosahování stanovených úkolů – plnění svěřených úkolů zaměstnanci, kontroly stravovacích a technických provozů a odborných úseků jednotlivých zařízení (sociálně zdravotního, sociálně výchovného a rehabilitační péče). Celkem bylo provedeno 245 kontrolních šetření včetně kontrol plnění nápravných opatření.

Mimořádné kontroly aktuálně reagovaly na potřeby organizace. Ověřovaly systém účinnosti interních kontrol, dodržování pracovní doby dle pracovního řádu, dodržování směrnice k dodavatelsko-odběratelským vztahům, připravenost zařízení denní a týdenní služby

v oblasti implementace standardů kvality sociální péče a metodických postupů, kontrolovaly plnění harmogramu práce k odstranění nedostatků vyplývajících ze závěrečných zpráv z provedených konzultací k úrovni naplňování standardů kvality v zařízeních organizace.

Interních auditů se zaměřením na zvyšování rozvoje a kvality u všech osmi registrovaných služeb se uskutečnilo 12 a prověřovaly: základní a odbornou ošetrovatelskou péči v souladu s metodickými postupy, krátkodobé i dlouhodobé rehabilitační plány a jejich aktualizaci dle zdravotního stavu uživatele, podklady pro zdravotní pojišťovny, správnost a náležitosti vedené dokumentace o poskytované sociální službě a uložení této dokumentace v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů, vypracování a vyhodnocení individuálních a výchovných cílů uživatelů, dodržování příslušných hygienických požadavků, dezinfekčních plánů podle specifik provozů a prostorů,

Další interní audity: 3 audity systému prověřovaly zajištění správy veřejných prostředků (dodržování směrnic a interních předpisů organizace a ověřování spolehlivosti účetních informací – skladové hospodářství, vedení operativní evidence skladů všeobecného materiálu), 4 audity výkonů zkoumaly výběrovým způsobem hospodárnost, efektivnost a účelnost operací i přiměřenost a účinnost vnitřního kontrolního systému (plnění svěřených úkolů zaměstnanci, dodržování provozních řádů, úroveň zavedeného systému kritických bodů, správná výrobní a hygienická praxe ve stravovacích provozech) a 1 finanční audit ověřoval, zda údaje vykazované ve finančních, účetních a jiných výkazech věrně zobrazují majetek, zdroje financování a hospodaření s ním (správnost finančních operací a spolehlivost provozních informací, ochrana majetku uživatelů služeb, nákupy, peněžní a věcná depozita).

Na jednotlivých pracovištích bylo výběrovým způsobem provedeno 77 orientačních dechových zkoušek na alkohol, z toho 76 bylo s negativním výsledkem.

Vedoucí zaměstnanci jednotlivých zařízení plnili kontrolní činnost podle plánovaného rozpisu a v rozsahu delegovaných pravomocí.

S výsledky všech kontrol a interních auditů byla průběžně seznamována ředitelka organizace. V případě zjištěných nedostatků bylo formou následných kontrol ověřováno plnění přijatých opatření k nápravě zjištěných chyb. Ředitelka prováděla výběrovým způsobem šetření úrovně poskytované péče, dodržování harmogramu a režimu dne uživatelů a kontrolu správnosti ekonomických operací na všech pracovištích v jednotlivých zařízeních organizace.

4.3. Stížnosti a podněty

Pravidla pro přijímání, vyřizování a evidenci stížností, podnětů a připomínek jsou stanovena ve směrnici ředitelky. Kompletní spis k podané stížnosti eviduje oddělení kontroly a interního auditu.

V roce 2008 jsme prošetřovali jednu anonymní stížnost zaměstnanců na nedostatečný počet zaměstnanců v přímé péči o uživatele, na špatné finanční ohodnocení zaměstnanců, na způsob jednání nadřízených vůči zaměstnancům a na noční kontroly uživatelů služby podpory samostatného bydlení, která byla zaslána na odbor sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu statutárního města Ostravy. Stížnost byla vyhodnocena jako částečně oprávněná. Další anonymní stížnost, jež byla přijata Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, odborem sociálním, byla postoupena k prošetření Oblastnímu inspektorátu práce pro Moravskoslezský

a Olomoucký kraj v Ostravě. Ke zjištěným nedostatkům byla přijata nápravná opatření. Obdrželi jsme několik podnětů rodičů uživatelů (na zlepšení vybavení, např. pro sportovní aktivity, přehrávače DVD), které byly akceptovány a přispěly ke zkvalitnění poskytovaných služeb. O přijatých opatřeních a konkrétní realizaci podnětů byli rodiče uživatelů informováni.